

Viden på bordet 2006

Eksteriørdommerens oplevelse af hudlidelser

V/ Bo Lasthein Andersen, eksteriørdommer, medlem af DKK's klagenævn, speciallæge i hudsygdomme.

Med kort varsel måtte jeg træde til, da Ole Staunskjær måtte melde fra pga sygdom. De kliniske billeder af hunde med hudsygdomme, jeg havde fundet frem, kunne af tekniske grunde desværre ikke vises.

Min baggrund er, at jeg har været eksteriørdommer siden 1978- dømmer flere af de racer i gr.2 og 9, der er kendt for at have hudsygdomme og som er opført på DKK's liste over "problemracer". Jeg har selv haft eller opdrættet Boxer, Eng.-og Fransk Bulldog samt Mops. Har været medlem af DKK's klagenævn siden dette startede. I det civile liv læge siden 1972 og speciallæge i hudsygdomme siden 1982.

Især de første år jeg var eksteriørdommer så vi en del hunde med hudproblemer/ hudsygdomme på udstillingerne. Problemet er der stadig, men det er sjældnere jeg skal påtale dette- måske udstilles hunde med hudproblemer ikke for mig. Det er mit indtryk, at den liste over "Problemracer", som DKK nu gennem flere år har udleveret til dommerne, har været med til at reducere problemet med hudlidelser, hos ihvertfald udstillingshundene, men derfor findes problemet jo alligevel. I DKK's klagenævn har vi fortsat mange klagesager vedr. hudsygdomme.

Den generelle tilføjelse til alle standarder DKK har inført: ("Forhold, som påvirker en hunds sundhed negativt, betragtes som en alvorlig fejl.") har ganske givet været med til at reducere problemet med hudlidelser hos udstillingshundene. DKK har lovet, at de vil offentliggøre listen med "Problemracer" på hjemmesiden, hvorfor de enkelte racer på denne liste, ikke skal nævnes her.

Når vi dømmer på en udstilling, bør det være klart for alle, at vi ikke samtidigt skal være dyrlæger. Nogle standarder angiver defekter/ sygdomme der skal tages højde for, og i disse tilfælde må vi undersøge hundene herfor. Men vi er ikke dyrlæger.

Hyppigste hudproblem jeg støder på er betinget af ejerens manglende pleje af hundene. Ofte får man mistanke om, at her er der noget galt, fordi hundene lugter. Racer med udtalte rynker har behov for soignering i hudfolderne, idet der ellers meget nemt kommer den form for irritation / "hudløshed" der hedder "intertrigo" og dette kan medføre egentlig eksem, der så igen kan blive inficeret med bakterier og / eller svampe. Vi kan som dommer påtale dette og trække hunden i præmiering, men vi kan ikke i dommerringen stille en egentlig sikker diagnose. Det kræver yderligere undersøgelse af hunden .

For år tilbage - inden vi fik de gode loppemidler – så vi ofte hunde med lopper og evt. eksem betinget heraf. Cheyletiellamider (= pelsmider) ,ofte visende sig som kraftig skældannelse i pelsen – var specielt tidligere – ikke sjældent forekommende. Disse mider, kan hos både dyr og menneske, være årsag til udbredt, papuløst, stærkt kløende udslæt, som hos hundeejeren ofte ses på hænder, arme og krop.

Bakterielle infektioner, visende sig som betændte småbylder (= folliculitter) ses jævnligt i visse af de kortsnuede hunderacer – ofte på hagepartiet og / eller på poterne. Vi kan som dommer påtale dette, men en egentlig diagnose, kan vi ikke stille, da det ofte ville kræve flere undersøgelser, incl. mikroskopi og dyrkning. Svampesygdom (= ”ringorm”) og mindre, lokaliserede udbrud af hårsækmider, bemærkes engang imellem hos udstillingshundene, men de svære, næsten universelle udbrud af hårsækmider, betinget af svigtende immunforsvar, ser vi jo ikke på en udstilling.

Et problem med stigende hyppighed, og for hundeejeren et ofte kostbart problem, er eksem hos hunden. I DKK’s klagenævn, har vi meget ofte skulle behandle sager med eksem. Af sagsforløbet fremgår det ofte, at hunden har været syg meget længe, inden en korrekt diagnose stilles og behandling iværksættes.

Ordet ”eksem” beskriver en tilstand i huden, men siger intet om hvad årsagen er. Eksem er altså et symptom, og ikke en egentlig sygdom, men er udtryk for en eller anden påvirkning af huden, som medfører at huden ændres, så der fremkommer rødme, infiltration (= huden føles ændret, ofte lidt fast og tykkere), småblærer i huden (vesikler) og der er kløe. Hunden vil ofte slikke sig meget på de angrebne områder, ofte kan man derfor ikke se småblærene i huden. Kløen kan være så udtalt at hunden bider sig og der opstår hårløse områder.

Der findes flere typer eksem – dyrlæge Flemming Kristensen talte i sit indlæg om det seborroiske eksem, en også hos mennesker ret almindelig form for eksem.

Her skal kort omtales de allergiske typer af eksem.

De hyppigst forekommende allergi typer, er både hos hund og menneske, Type 1 allergi (straksreaktion) og type 4 allergi (fremkommer langsomt).

Type 1 allergi eller atopi er en medfødt evne hos individet til at danne specielle antistoffer (IgE antistoffer). Når individet- det være sig hund eller menneske- kommer i kontakt med specifikke antigener (=allergi givende stoffer), det være sig via slimhinder i øjne, mund, lunger, mave/tarmkanal og/ eller huden, forbinder disse antigener sig med IgE antistof, der er specifikt kodet til at forbinde sig med antigenet (allergenet). Denne forbindelse af antigen og antistof, sætter sig på overfladen af specielle celler (mastceller), som findes i både slimhinder og hud, hvorefter mastcellerne frigører forskellige stoffer (bl.a. Histamin), og disse stoffer medfører så en allergisk reaktion. Hvilke symptomer der fremkommer, afhænger af i hvilket organ det sker. Sker det i øjne og næse får vi de typiske ”høfeber” symptomer, i lunger kan det give asthma og i huden ”Nældefeber”, der viser sig ved rødme, hævelse og kløe. Hos visse individer kan dette efterfølgende udvikle sig til en eksematøs reaktion.

Fodereksem hører til denne type allergi.

Type 1 allergi kan påvises ved en priktest og eller ved blodprøver.

Type 1 allergi er arvelig, men arvegangen er endnu ikke afklaret.

Hos mennesker har man fundet følgende risiko for at udvikle Type 1 allergi på et eller andet tidspunkt i livet:

Begge forældre er raske: 5 – 10 % risiko for allergi hos børn.

En af forældrene har allergi: 20 – 30 % risiko for allergi hos børn.

Begge forældre har allergi: 40 – 50 % risiko for allergi hos børn.

Begge forældre har samme type allergi: ca. 70 % risiko for allergi hos børn.

Det skulle ikke undre mig om samme hyppighed / risiko findes hos hunde.

Type 4 allergi: Dette er det allergiske kontakteksem, dvs eksem udløst af et eller andet der berører huden og som individet i forvejen har udviklet allergi overfor. Der er intet der tyder på at denne type allergi er arvelig. Det er helt andre allergener, dvs allergigivende stoffer vi her har med at gøre, end de stoffer der betinger Type 1 allergi, og her har vi kun symptomer fra huden og en sjælden gang fra slimhinder. Hos mennesker er nikkellallergi en af de hyppigste årsager til allergisk kontakteksem.

Allergisk kontakteksem kan påvises ved lappeprøver, dvs en test hvor man placerer de stoffer man mistænker som allergiudløsende under plaster, og dette skal sidde på huden i adskillige timer. Det kan ofte være vanskeligt at finde frem til det eller de stoffer, der hos det enkelte individ, er årsag til eksemet.

Kontakteksem kan også være ikke-allergisk betinget (irritativt eksem, dvs betinget af stoffer der fremkalder en irritationstilstand i huden). Vand, salt, sæber, slikken poter etc. kan medføre denne type irritativ kontakteksem. Denne type eksem er ikke arvelig.

Bo Lasthein Andersen